

Bekendtgørelse om social- og sundhedsuddannelsen

I medfør af § 4, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 157 af 17. februar 2015, og til dels efter bestemmelse fra Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen, jf. lovens § 38, stk. 2, fastsættes:

Formål og opdeling

§ 1. Social- og sundhedsuddannelsen har som erhvervsuddannelse som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden og færdigheder inden for følgende overordnede kompetenceområder:

- 1) Borger- og patientrettet sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse.
- 2) Det social- og sundhedsfaglige myndighedsområde.
- 3) Personlig og praktisk hjælp og støtte til egenomsorg.
- 4) Professionel omsorg, pleje og sygepleje.
- 5) Aktivitet og rehabilitering.
- 6) Kommunikation, dokumentation, vejledning og instruktion.
- 7) Koordinering, administration og styring.

Stk. 2. Eleven skal nå de uddannelsesmål, som er fastsat for det trin eller speciale, jf. stk. 3 og 4, som eleven har valgt.

Stk. 3. Uddannelsen indeholder trin 1 social- og sundhedshjælper, niveau 3 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring.

Stk. 4. Uddannelsen kan afsluttes med trin 1, jf. stk. 3, eller med specialet social- og sundhedsassistent (trin 2), niveau 4 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring.

Stk. 5. Uddannelsen udbydes med talentspor i trin og speciale.

Varighed

§ 2. Uddannelsen varer 3 år og 10 måneder, inklusive grundforløbet.

Stk. 2. For elever, der skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for unge, varer uddannelsens trin 1, social- og sundhedshjælper, 1 år og 2 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 17 uger fordelt på mindst 3 skoleperioder. Uddannelsens speciale varer yderligere 1 år og 8 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 32 uger fordelt på 4 skoleperioder, der vekselvirker mellem en praktikperiode i det somatiske område, i det psykiatriske område og i det primærkommunale område.

Stk. 3. For elever, der skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for voksne (euv-forløb), varer uddannelsens trin 1, social- og sundhedshjælper, 1 år og 2 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 17 uger. Uddannelsens speciale varer yderligere 1 år og 7 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 28 uger.

Stk. 4. Den i stk. 3 nævnte skoleundervisning opdeles i mindst 3 skoleperioder for trin 1, og 4 skoleperioder, der vekselvirker mellem en praktikperiode i det somatiske område, i det psykiatriske område og i det primærkommunale område, for trin 2 som euv-forløb efter § 66 y, stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

Kompetencer forud for optagelse til skoleundervisning i hovedforløbet

§ 3. For at kunne blive optaget til skoleundervisningen i hovedforløbet skal eleven opfylde betingelserne i stk. 2-6.

Stk. 2. Eleven skal have grundlæggende viden på følgende områder:

- 1) Social- og sundhedsvæsnets opbygning og faggruppens placering heri.
- 2) Tværsektorielt, tværfagligt samarbejde, herunder teamsamarbejde.
- 3) Rettigheder og pligter som fagperson i et ansættelsesforhold på social- og sundhedsområdet.
- 4) Patientrettigheder og forhold, der knytter sig til lovgivningen på social- og sundhedsområdet, herunder tavshedspligt.
- 5) Brancherettet informationsteknologi, herunder elektronisk kommunikation og informationsindsamling.
- 6) Sundhedsfaglig dokumentation og ansvar herfor.
- 7) Sikkerheds- og arbejdsmiljøorganisationen, herunder det psykiske arbejdsmiljø med fokus på trivsel og forebyggelse af vold.
- 8) Gældende ergonomiske principper ved personlig og praktisk hjælp, med og uden hjælpemidler.
- 9) Fysiske, mikrobiologiske og kemiske faktorer, der påvirker hygiejnen.
- 10) Kroppens basale opbygning, dens organsystemer og basale funktioner.
- 11) Hyppigst forekommende livsstilsrelaterede sygdomme, herunder KOL, diabetes, demens, hjerte-kar lidelser.
- 12) Omsorg, personlig og praktisk hjælp til borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, under hensynstagen til etik, og borgerens intimsfære og blufærdighed.
- 13) Grundlæggende pædagogisk teori, herunder faktorer der fremmer eller hæmmer motivation for egenomsorg, samt metoder til vejledning og guidning.
- 14) Rehabiliterende opgaver og virkning af disse.
- 15) Sundhedsbegrebet, herunder sundhedsfremme og forebyggelse.
- 16) Kommunikationsteori, herunder konflikthåndtering og kommunikation i forhold til forskellige målgrupper.
- 17) Fagsprogets betydning og de mest almindelige fagudtryk inden for sundhedsområdet.
- 18) Kulturforståelse og borgerinddragelse.
- 19) Psykologiske og sociologiske processer, der omhandler individets samspil med andre.
- 20) Selvevalueringsredskaber, herunder evaluering af egen læring.
- 21) De mest anvendte digitale og velfærdsteknologiske hjælpemidler.

Stk. 3. Eleven skal have færdigheder i at anvende følgende grundlæggende metoder og redskaber til løsning af enkle opgaver under overholdelsen af relevante forskrifter:

- 1) Forklaring af betydning af egen fagrolle i det tværprofessionelle samarbejde.
- 2) Forklaring af det faglige og personlige ansvar, der er forbundet med at arbejde inden for social- og sundhedsområdet.
- 3) Anvendelsen af relevant it i det tværfaglige samarbejde.
- 4) Forklaring af betydningen af at videregive observationer og udførte opgaver til relevante samarbejdspartnere.
- 5) Forklaring af arbejdsmiljøorganisationens betydning for medarbejdernes trivsel, herunder egen indflydelse på et godt psykisk arbejdsmiljø.
- 6) Demonstration af hvordan man indretter arbejdspladsen og bruger sin krop, under hensynstagen til de sikkerhedsmæssige, arbejdsmiljømæssige og ergonomiske regler.
- 7) Redskaber til at udføre personlig og praktisk hjælp, så smitteveje mellem borgere brydes.
- 8) Redskaber til at opretholde et godt psykisk arbejdsmiljø.
- 9) Forklaring af kroppens normale funktion og aldringsproces.

- 10) Demonstration af hvordan man yder omsorg, personlig og praktisk hjælp til borgere med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse under hensynstagen til borgerens helbredstilstand og intimsfære.
- 11) Forklaring af hvordan man fremmer og hæmmer motivation til livsstilsændringer og til egenomsorg.
- 12) Demonstration af hvordan man igangsætter rehabiliterende aktiviteter under hensyntagen til den tværfaglige indsats.
- 13) Identifikation af forskellen på sundhedsfremmende og forebyggende indsatser.
- 14) Metoder til aktiv lytning og til at kunne udvise empati i samarbejdet.
- 15) Anvendelsen af fagsprog i både skrift og i tale.
- 16) Demonstration af metoder til involverende og konfliktnedtrappende kommunikation med borgere og pårørende.
- 17) Demonstration af hvordan man møder patienter og borgere på en etisk, empatisk og respektfuld måde.
- 18) Professionel ageren i et fagligt fællesskab.
- 19) Metoder til at reflektere i en faglig sammenhæng.
- 20) Anvendelsen af de mest almindelige digitale og teknologiske hjælpemidler og metoder til at vejlede borgere i brugen af disse.

Stk. 4. Eleven skal have kompetence til på grundlæggende niveau at kunne:

- 1) forklare borgerens forløb i social- og sundhedsvæsenet og faggruppens rolle heri,
- 2) forklare og anvende sundhedsfaglig dokumentation, og formidle observationer af opgaver til relevante samarbejdspartnere ved brug af informationsteknologi,
- 3) udøve jobfunktionen under hensynstagen til de sikkerhedsmæssige, arbejdsmiljømæssige, ergonomiske og hygiejniske principper og demonstrere afbrydelse af smitteveje hos borgeren,
- 4) med udgangspunkt i en rehabiliterende tilgang yde omsorg, personlig og praktisk hjælp til borgere med funktionsnedsættelse,
- 5) med udgangspunkt i borgernes ønsker og livskvalitet igangsætte og understøtte sundhedsfremmende aktiviteter,
- 6) anvende faglig, målrettet kommunikation i skrift og tale med samarbejdspartnere, borgere og pårørende,
- 7) møde borgere og pårørende på en etisk og respektfuld måde, herunder medvirke til at forebygge simple konflikter i jobudøvelsen,
- 8) udvise motivation og tage aktivt ansvar for egen læring med fokus på egne ressourcer og begrænsninger, og
- 9) vejlede og støtte borgere i kontakten med det digitale Danmark samt vejlede borgeren i brugen af de mest almindelige teknologiske hjælpemidler.

Stk. 5. Eleven skal have gennemført følgende grundfag på følgende niveau og med følgende karakter:

- 1) Dansk på D-niveau, bestået.
- 2) Naturfag på E-niveau, bestået.

Stk. 6. Eleven skal have opnået følgende certifikater eller lignende:

- 1) Kompetencer svarende til førstehjælp, mellem niveau, efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr. 1. september 2014.
- 2) Kompetencer svarende til elementær brandbekæmpelse efter Dansk Brand- og sikringsteknisk Instituts retningslinjer pr. 1. september 2014.

Kompetencer i hovedforløbet

§ 4. Hovedforløbet har følgende kompetencemål:

- 1) Eleven kan selvstændigt og i tværfagligt samarbejde udøve arbejdet som social- og sundhedshjælper i overensstemmelse med de etiske og lovmæssige regler, der følger med ansvaret som fag- og myn-

- dighedsperson, og i overensstemmelse med de fastlagte kvalitetsstandarder, herunder beskrivelser af serviceniveau, der gælder for social- og sundhedshjælperens arbejdsområde.
- 2) Eleven kan selvstændigt udføre omsorg og pleje ud fra en rehabiliterende tilgang samt reagere hensigtsmæssigt på observerede ændringer i borgerens fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand.
 - 3) Eleven kan selvstændigt udføre praktisk og personlig hjælp til borgere ud fra borgernes evne til egenomsorg.
 - 4) Eleven kan selvstændigt kende forskel på komplekse og ikke komplekse borgerforløb og derudfra reagere hensigtsmæssigt i overensstemmelse med eget kompetenceområde i et professionelt samarbejde.
 - 5) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med borgeren og dennes pårørende arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i udførelsen af de planlagte opgaver.
 - 6) Eleven kan skriftligt og mundtligt anvende et fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedshjælperens kompetenceområde, og handle i overensstemmelse med regler om oplysnings- og tavshedspligt i relevante dokumentationssystemer.
 - 7) Eleven kan anvende kommunikation som et redskab til at skabe et professionelt og tværfagligt handlerum samt til at skabe et konfliktdæmpende og voldsforebyggende miljø.
 - 8) Eleven kan selvstændigt anvende de generelle hygiejniske retningslinjer for afbrydelse af smitteveje.
 - 9) Eleven kan selvstændigt anvende relevant velfærdsteknologi.
 - 10) Eleven kan i det rehabiliterende arbejde understøtte borgeren i intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter med respekt for borgerens ressourcer og selvbestemmelsesret, herunder inddrage pårørende.
 - 11) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre ud fra fastlagte kvalitetsstandarder, herunder beskrivelser af serviceniveau, identificere, planlægge, udføre og evaluere sine arbejdsopgaver og arbejdsprocesser.
 - 12) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre udvikle et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø.
 - 13) Eleven kan selvstændigt udøve arbejdet som social- og sundhedsassistent i overensstemmelse med de etiske og lovmæssige regler, der følger med ansvaret som autoriseret sundhedsperson, og i overensstemmelse med de fastlagte kvalitetsstandarder, herunder beskrivelser af serviceniveau, og procedurer for patientsikkerhed, der gælder for social- og sundhedsassistentens arbejdsområde.
 - 14) Eleven kan selvstændigt indgå i en tværprofessionel og tværsektoriel indsats og medvirke til at sikre et sammenhængende patient- og borgerforløb.
 - 15) Eleven kan selvstændigt arbejde med borger- og patientrettet forebyggelse, sundhedsfremme og rehabilitering i forhold til de hyppigst forekommende fysiske og psykiske sygdomme og funktionsnedsættelser.
 - 16) Eleven kan med udgangspunkt i social- og sundhedsassistentens arbejdsområde selvstændigt identificere, vurdere, tilrettelægge, udføre og evaluere grundlæggende sygepleje samt reagere hensigtsmæssigt på observerede ændringer i borgerens eller patientens psykiske og somatiske sygdomstilstand.
 - 17) Eleven kan selvstændigt varetage medicindispensering og medicinadministration i henhold til gældende lovgivning og arbejdspladsens kliniske retningslinjer og procedurer.
 - 18) Eleven kan selvstændigt anvende de generelle principper for hygiejne og afbrydelse af smitteveje herunder rene rutiner og sterilteknikker samt vejlede borgere, patienter, pårørende, kolleger og frivillige herom.
 - 19) Eleven kan skriftligt og mundtligt anvende et fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og selvstændigt dokumentere den udførte sygepleje i relevante dokumentationssystemer.
 - 20) Eleven kan som led i borgerens eller patientens behandlingsforløb gennemføre målrettet kommunikation herunder selvstændigt forberede, afholde, evaluere og dokumentere samtaler.

- 21) Eleven kan selvstændigt og i et tværprofessionelt samarbejde tilrettelægge, gennemføre og evaluere sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter både for enkeltpersoner og grupper i et rehabiliterende perspektiv herunder aktivt inddrage borgere, patienter og pårørende.
- 22) Eleven kan med udgangspunkt i borgerens behov, arbejdsstedets ressourcer og de fastlagte kvalitetsstandarder, herunder beskrivelser af serviceniveau, selvstændigt identificere, tilrettelægge, udføre, evaluere og følge op på egne og andres arbejdsopgaver.
- 23) Eleven kan selvstændigt anvende relevant velfærdsteknologi samt deltage ved implementering af ny viden og teknologi.
- 24) Eleven kan med udgangspunkt i borgerens eller patientens ressourcer og hjælpemidler selvstændigt tilrettelægge sit eget og andres arbejde efter ergonomiske principper, arbejdspladsens arbejdsmiljøregler og sikkerhedsforanstaltninger.

Stk. 2. Kompetencemålene nr. 1-12, jf. stk. 1, gælder for alle elever i hovedforløbet.

Stk. 3. Kompetencemålene nr. 13-24, jf. stk. 1, gælder for specialet.

Stk. 4. Samspillet mellem skole og praktikvirksomhed beskrives i uddannelsesordningen, jf. bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Godskrivning og merit

§ 5. Kriterier for skolens vurdering af, om der er grundlag for godskrivning på baggrund af elevens erhvervs erfaring og tidligere uddannelse samt bestemmelserne om merit, er fastsat i bilag 1.

Stk. 2. Elevens uddannelsesforløb afkortes yderligere, i det omfang elevens individuelle kompetencer giver grundlag herfor.

Afsluttende prøve

§ 6. Som afslutning på den sidste skoleperiode i uddannelsens trin 1 afholder skolen en afsluttende prøve, som er en mundtlig prøve, der tager udgangspunkt i en praktisk opgave. Prøven varer 30 minutter inklusive votering. Opgaven tildeles ved lodtrækning og besvares af eleven eller i et samarbejde mellem højst tre elever. Den mundtlige prøve kan gennemføres som en gruppeprøve med højst tre personer i hver gruppe. Opgaven stilles af skolen.

Stk. 2. Skolen afholder en afsluttende prøve som afslutning på sidste skoleperiode i specialet.

Stk. 3. Den afsluttende prøve, jf. stk. 2, er en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, som tager udgangspunkt i en projektopgave. Projektopgaven besvares af eleven eller i et samarbejde mellem højst tre elever. Den mundtlige prøve kan gennemføres som en gruppeprøve med højst tre personer i hver gruppe. Opgaven stilles af skolen.

Stk. 4. For at der kan udstedes skolebevis for trin 1, skal eleven have bestået de uddannelsesspecifikke fag. Eleven skal tillige have bestået et nærmere angivet fag i uddannelsen, som fremgår af uddannelsesordningen.

Stk. 5. For at der kan udstedes skolebevis for trin 2, skal eleven have bestået de uddannelsesspecifikke fag og grundfaget naturfag C samt have et gennemsnit på mindst 02 i de uddannelsesspecifikke fag og grundfag. Eleven skal tillige have bestået to nærmere angivne fag i uddannelsen, som fremgår af uddannelsesordningen. Ingen af karaktererne for grundfagene må være -3.

Stk. 6. Ved afslutningen af en praktikperiode afgiver praktikvirksomheden en praktikerklæring. Der anvendes bedømmelsen "godkendt/ikke godkendt".

Stk. 7. Elever, der ikke har opnået bedømmelsen "godkendt" i en praktikperiode, tilbydes et af den ansættende arbejdsgiver fastlagt praktikforløb og vurderes på ny.

Stk. 8. Ved uddannelsens afslutning, herunder afslutning med trin 1, udsteder det faglige udvalg et uddannelsesbevis til eleven, hvis praktikerklæringerne for hver enkelt praktikperiode i henholdsvis trin 1 og specialet er bedømt "godkendt".

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2015.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 395 af 24. marts 2015 om social- og sundhedsuddannelsen ophæves.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 422 af 29. april 2013 om afløsning af visse prøver i den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen som skulle have været aflagt under overenskomst-mæssig lockout ophæves.

Stk. 4. Elever, der påbegynder eller er påbegyndt den tilsvarende hidtidige erhvervsuddannelse før den 1. august 2015, kan i overensstemmelse med overgangsordninger fastsat af skolen i den lokale undervisningsplan overgå til uddannelsen efter denne bekendtgørelse.

Stk. 5. Elever, der på tidspunktet for påbegyndelsen af den tilsvarende hidtidige erhvervsuddannelse var fyldt 25 år, skal ved overgang til uddannelsen efter stk. 2 gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for voksne (euv).

Undervisningsministeriet, den 22. april 2015

P.M.V.
LARS MORTENSEN
AFDELINGSCHEF

/ Helle Kristensen

Kriterier for godskrivning

1. Kriterier for vurdering af om eleven har 2 års relevant erhvervs erfaring, jf. § 66 y, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser

Elever, der har minimum 2 års relevant erhvervs erfaring, kan få godskrevet grundforløbet og praktikuddannelsen på trin 1.

Det er et krav, at ansøger kan dokumentere erhvervs erfaring fra begge nedenstående arbejdsområder:

- hjemmeplejen
- plejecentre

Det er et krav, at ansøger kan dokumentere erfaring med følgende jobfunktioner:

- Skal have erfaring fra flere vagtlag med hovedvægt på dagvagt
- Skal have væsentlig arbejds erfaring med pleje- og omsorgsopgaver
- Skal i sine arbejdsfunktioner have indgået i team
- Skal i sine arbejdsfunktioner have indgået i faglig sparring.

Erhvervs erfaringen medregnes, hvis erfaringen er erhvervet inden for de seneste 4 år før uddannelsens start.

Elever, der har minimum 2 års relevant erhvervs erfaring, kan få godskrevet praktikuddannelsen på trin 2.

Det er et krav, at ansøger udover kravene til erhvervs erfaring for trin 1 kan dokumentere erhvervs erfaring af mindst ½ års varighed fra hvert af de tre nedenstående arbejdsområder:

- Det primærkommunale område
- Det somatiske område
- Det psykiatriske område

Det er et krav, at ansøger udover kravene til erhvervs erfaring for trin 1 kan dokumentere erfaring med følgende jobfunktioner:

- Skal have erfaring fra flere vagtlag med hovedvægt på dagvagt
- Skal have arbejds erfaring med selvstændigt tværfagligt og tværsektorielt samarbejde, grundlæggende sygepleje, afbrydelse af smitteveje, dokumentation af sygepleje, rehabiliterende indsatser samt anvendelse af velfærdsteknologi

Erhvervs erfaringen medregnes, hvis erfaringen er erhvervet inden for de seneste 4 år før uddannelsens start.

2. Erhvervs erfaring der giver grundlag for godskrivning for alle elever

Relevant erhvervs erfaring	Varighed	Afkortning for euv (skoleuger)	Afkortning for euv (praktik måneder)
<p>For trin 1:</p> <p>Det er et krav, at ansøger kan dokumentere erhvervs erfaring med nedenstående jobfunktioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skal have erfaring fra flere vagtlag med hovedvægt på dagvagt, - skal have væsentlig arbejds erfaring med pleje- og omsorgs opgaver, - skal i sine arbejdsfunktioner have indgået i team, og - skal i sine arbejdsfunktioner have indgået i faglig sparring, <p>på nedenstående jobområder:</p>			
Hjemmeplejen	6-12 måneder	-	3
Hjemmeplejen	13 måneder	-	6
Plejecenter	6-12 måneder	-	3
Plejecenter	13 måneder	-	6

3. Uddannelse der giver grundlag for godskrivning for alle elever

Uddannelse	Titel	Udd. kode	Afkortning for euv (skoleuger)	Afkortning for euv (praktik måneder)
For trin 1:				
Eud	Pædagogisk assistent	2002	-	4
Eud	Hospitalsteknisk assistent	1330	-	2
Eud	Tandklinikassistent	1770	-	2
AMU	Rehabilitering som arbejdsform	40125	Samlet 1,6	-
	Medvirken til rehabilitering	40126		
	Træning i eget hjem	47262		

(Historisk)

Dokumentation i omsorgssystemer i hjemmeplejen	47473		
Hverdagslivet i omsorgsarbejdet	40596		
Kurset skal være afsluttet inden for de seneste fire år.			